

6584

٦٨
٦٨
بغت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

WWW.KENAB.IR

هو العليم

ترجمه و شرح

حلقه ثانيه

از

«دروس في علم الاصول»

شهيد آية الله العظمى سيد محمد باقر صدر عليه السلام

آية الله شيخ محمد مسعود عباسي زنجاني
استاد خارج فقه و اصول حوزه علميه قم

سرشناسه : عباسی زنجانی، محمد مسعود، ۱۳۵۰ -
عنوان قراردادی : دروس فی علم الاصول، فارسی - عربی، برگزیده، شرح
عنوان و نام پدیدآور : ترجمه و شرح حلقه ثانیه از «دروس فی علم الاصول» سیدمحمدباقر صدر؛ [مترجم و شارح] محمدمسعود عباسی زنجانی.
مشخصات نشر : قم : انتشارات دار العلم، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۶۸۰ ص.

شابک : 9789642043729

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتاب حاضر ترجمه و شرح «الحلقه الثانیه» از کتاب «دروس فی علم الاصول» تالیف محمدباقر صدر است.

موضوع : صدرمحمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹م، دروس فی علم الاصول - نقد و تفسیر

موضوع : اصول فقه شیعه

موضوع : * Islamic law, Shiites - Interpretation and construction

شناسه افزوده : صدرمحمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹م، دروس فی علم الاصول، برگزیده شرح

رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ ۴۲۳۶۶۳ ۴۰۴۵۴/ص BP1۵۹۱/۸

رده بندی دویی : ۲۹۷/۳۱۲

شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۵۵۲۱۸



ترجمه و شرح حلقه ثانیه از دروس فی علم الاصول

مؤلف / آیت الله العظمی سیدمحمدباقر صدر

شارح / آیت الله محمد مسعود عباسی زنجانی

ناشر / انتشارات دارالعلم

تیراژ / ۶۰۰ جلد

قیمت / ۳۹۰۰۰ تومان

نوبت چاپ / اول زمستان ۹۷

قطع و صفحه / وزیری ۶۸۰ صفحه

دفتر مرکزی / قم خیابان معلم، میدان روح الله نیش کوجه ۱۹ پلاک ۱۰

تلفن / ۹ - ۳۷۷۴۴۲۹۸ فکس / ۳۷۷۴۱۷۹۸

قم / خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۷ تلفن : ۳۷۸۴۲۳۸۶-۷

دفتر تهران / خیابان انقلاب، ۱۲ فروردین، ساختمان تجاری ناشران

طبقه همکف شماره ۱۸ / ۱۶ تلفن : ۶۶۹۷۳۸۰۹-۶۶۹۵۵۴۰۵

چاپ / چاپ احسان قم، تلفن ۳۷۷۴۴۴۴۳

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است

فروش اینترنتی :

www.darolelm1335.com

ISBN 978-964-204-372-9

شابک ۹-۳۷۲-۲۰۴-۹۶۴-۹۷۸

فهرست

۱۳	[۱] تعریف علم اصول
۱۶	موضوع و فایده علم اصول
۱۶	موضوع علم اصول
۱۹	فایده علم اصول
۲۲	[۲] حکم شرعی و تقسیم آن
۲۳	مبادی حکم تکلیفی
۲۹	[۳] رابطه تضاد میان احکام تکلیفی
۳۰	شمول حکم شرعی نسبت به تمامی وقایع زندگی
۳۱	حکم واقعی و حکم ظاهری
۳۲	امارات و اصول
۳۵	اجتماع حکم واقعی و ظاهری
۳۶	قضیه حقیقیه و قضیه خارجی برای احکام
۳۸	[۴] تنويع [و تقسیم] بحث
۴۳	[۵] حُجَّتِ قَطْع [و احکام آن]
۵۲	مَعْدَرِيَّتِ قَطْع
۵۵	[۶] تَجْرِي
۵۷	علم اجمالی
۶۱	[۷] قطع طریقی و قطع موضوعی

- ۶۴..... جواز نسبت دادن به مولی
- ۶۵..... خلاصه و مقارنه
- ۶۷..... [۸] بخش دوم: ادله
- ۶۷..... تعیین شیوه برخورد با ادله و اصول
- ۶۹..... شیوه [استنباط] بر اساس مسلک حق طاعت
- ۷۳..... فایده منجزیت و معذرت شرعی
- ۷۴..... شیوه [استنباط]، بر اساس مسلک قبح عقاب بلا بیان
- ۷۷..... [۹] ادله محرزه
- ۷۷..... دسته بندی مباحث، در ادله محرزه
- ۷۹..... اصل [اولی] هنگام شک در حجیت
- ۸۱..... چه چیزهایی با ادله محرزه ثابت می شود؟
- ۸۷..... تبعیت دلالت التزامی از دلالت مطابقی [در سقوط حجیت]
- ۹۱..... [۱۰] آیا دلیل، می تواند نقش قطع موضوعی را ایفا کند؟
- ۹۵..... اثبات جواز اسناد از راه دلیل
- ۹۷..... [۱۱] دلیل شرعی
- ۹۷..... تبیین دلالت های دلیل شرعی
- ۹۷..... ۱. دلیل شرعی لفظی
- ۹۷..... مقدمه
- ۹۷..... ظهور تصویری و ظهور تصدیقی
- ۱۰۰..... وضع و ارتباط آن با دلالت های گذشته
- ۱۰۷..... [۱۲] وضع تعیینی و تعینی
- ۱۰۸..... توقف «وضع» بر «تصور معنا»
- ۱۱۱..... توقف «وضع» بر «تصور لفظ»
- ۱۱۳..... [۱۳] مجاز
- ۱۱۷..... علامت های حقیقت و مجاز

۱۲۲	[۱۴] تبدیل مجاز به حقیقت
۱۲۲	استعمال لفظ و اراده خاص
۱۲۴	اشتراک و ترادف
۱۲۸	[۱۵] دسته بندی لغت
۱۳۳	[۱۶] مقایسه میان حروف و اسم های موازی آن ها
۱۳۴	تنوع و چندگانگی مدلول تصدیقی
۱۳۶	مقایسه جمله های تام با ناقص
۱۳۸	دلالت های خاص و دلالت های مشترک
۱۴۰	[۱۷] امر و نهی
۱۴۰	امر
۱۴۹	[۱۸] دلالت های دیگر امر
۱۵۳	نهی
۱۵۶	[۱۹] ویژگی احتراز در قیدها
۱۶۰	[۲۰] اطلاق
۱۷۲	[۲۱] اطلاق در معانی حرفی
۱۷۳	تقابل میان اطلاق و تقیید
۱۷۷	[۲۲] حالات گوناگون اسم جنس
۱۸۱	انصراف
۱۸۴	[۲۳] اطلاق مقامی
۱۸۷	پاره ای از موارد تطبیق قرینه حکمت
۱۹۰	[۲۴] عموم
۱۹۰	تعریف عموم
۱۹۱	ادوات عموم و چگونگی دلالت آن ها
۱۹۴	دلالت «جمع»ی که با «ال» تعریف آمده
۱۹۸	[۲۵] مفاهیم

۱۹۸	تعریف مفهوم
۲۰۱	ضابطه کلی مفهوم
۲۰۶	[۲۶] مفهوم شرط
۲۱۰	شرطی که موجب پیدایش موضوع است
۲۱۱	[۲۷] مفهوم وصف
۲۱۵	جمله‌های غایت و استثنا
۲۱۹	[۲۸] هماهنگی میان دلالت‌ها
۲۲۴	[۲۹] مناسبت‌های حکم و موضوع
۲۲۶	اثبات ملاک، توسط دلیل
۲۳۰	[۳۰] ۲. دلیل شرعی غیر لفظی
۲۳۰	دلالت فعل
۲۳۶	دلالت سکوت و تقریر
۲۴۰	[۳۱] سیره
۲۴۵	[۳۲] اثبات صغرای دلیل شرعی
۲۴۵	تمهید
۲۴۶	۱. راه‌های اثبات وجدانی
۲۴۷	خبر متواتر
۲۵۳	ویژگی‌های عمومی، ویژگی‌های نسبی
۲۵۵	[۳۳] اجماع
۲۶۴	[۳۴] سیره متشرعه
۲۶۷	احراز وجدانی دلیل شرعی غیر لفظی
۲۷۶	[۳۵] [۲. سکوت معصوم]
۲۷۸	درجه وثوق در راه‌های احراز وجدانی
۲۸۱	[۳۶] ۲. راه‌های اثبات تبعدی
۲۸۲	ادله حجیت خبر واحد

۲۹۱	[۳۷] ادامه آیات مربوط به ادله حجیت خبر واحد]
۲۹۶	[۳۸] استدلال به سنت برای اثبات حجیت خبر واحد
۳۰۴	[۳۹] ادله نفی حجیت خبر واحد
۳۰۶	مرزبندی گستره حجیت خبر واحد
۳۱۳	[۴۰] قاعده «تسامح در ادله سنن»
۳۱۸	[۴۱] ۳. اثبات حجیت دلالت در دلیل شرعی
۳۱۸	تمهید
۳۲۳	[۴۲] استدلال بر حجیت ظهور
۳۲۷	موضوع حجیت
۳۳۲	[۴۳] ظواهر کتاب کریم
۳۴۶	[۴۴] دلیل عقلی
۳۴۶	تمهید
۳۴۹	۱. اثبات قضایای عقلی
۳۴۹	دسته بندی قضایای عقلی
۳۵۳	[۴۵] قاعده محال بودن تکلیف به غیر مقدور
۳۶۱	[۴۶] قاعده امکان تکلیف مشروط
۳۶۴	قاعده گوناگونی قیدها و احکام آن
۳۶۷	[۴۷] احکام قیده‌های گوناگون
۳۷۰	قیدهای واجب بر دو قسم است
۳۷۲	مسئولیت قبل از وجوب
۳۷۶	[۴۸] قیدهایی که زمانش پس از مقید است
۳۷۹	زمان وجوب و واجب
۳۸۳	[۴۹] آیا عقلاً جایز است خود را از انجام تکلیف ناتوان کرد؟
۳۸۶	اخذ علم به حکم، در موضوع حکم
۳۹۲	[۵۰] اخذ قصد امتثال امر در متعلق آن

- ۳۹۷..... [۵۱] معنای دیگری از مشروط بودن تکلیف به قدرت
- ۴۰۲..... [۵۲] تخییری و کفایی بودن واجب
- ۴۰۳..... تخییر شرعی در واجب
- ۴۰۷..... تخییر عقلی در واجب
- ۴۱۰..... [۵۳] ممتنع بودن اجتماع امر و نهی
- ۴۱۷..... [۵۴] وجوب غیري مقدمات واجب
- ۴۲۴..... [۵۵] آیا وجوب یک چیز، اقتضای حرمت ضد آن را دارد؟
- ۴۳۱..... [۵۶] آیا حرمت، اقتضای بطلان دارد؟
- ۴۳۷..... [۵۷] راه‌های اسقاط حکم
- ۴۴۲..... [۵۸] امکان نسخ و به تصویر کشیدن آن
- ۴۴۵..... ملازمه میان حُسن و قُبْح، و امر و نهی
- ۴۴۹..... [۵۹] استقراء و قیاس
- ۴۵۱..... ۲. حجیت دلیل عقلی
- ۴۵۵..... اصول عملیه
- ۴۵۵..... [۶۰] ۱. قاعده عملی در حالت شک
- ۴۵۶..... اولین قاعده عملی در حالت شک
- ۴۶۱..... [۶۱] قاعده عملی ثانوی در حالت شک
- ۴۶۹..... [۶۲] [روایات دال بر برائت]
- ۴۸۱..... [۶۳] [ادامه روایات دال بر برائت]
- ۴۸۷..... [۶۴] [ادامه روایات دال بر برائت]
- ۴۹۰..... اعتراضات بر دلیل‌های برائت
- ۵۰۵..... [۶۵] مرزبندی و تعریف مفاد برائت
- ۵۰۵..... مبحث اول: تحقیق و فحص، شرط برائت
- ۵۰۸..... مبحث دوم: تشخیص شک در تکلیف، و شک در مکلف به
- ۵۱۶..... مبحث سوم: برائت از استحباب

- ۵۱۸ [۶۶] قاعده منجزیت علم اجمالی
- ۵۱۹ مسأله اول: منجزیت عقلی علم اجمالی
- ۵۲۵ [۶۷] [مقام دوم:] جریان یافتن اصل هادر اطراف علم اجمالی
- ۵۳۵ [۶۸] مرزبندی ارکان قاعده منجزیت علم اجمالی
- ۵۴۶ [۶۹] [دوران امر بین اقل و اکثر]
- ۵۴۶ حالت تردد اجزای واجب میان اقل و اکثر
- ۵۵۱ [۷۰] [حالت شک در اطلاق جزئیت]
- ۵۵۳ حالات احتمال شرطیت
- ۵۵۶ حالات دوران واجب میان تعیین و تخییر
- ۵۶۱ [۷۱] ۲. استصحاب
- ۵۶۱ تعریف استصحاب
- ۵۶۴ شناخت استصحاب از دیگر قواعد
- ۵۷۰ [۷۲] ۱. ادله استصحاب
- ۵۸۶ [۷۳] ۲. ارکان استصحاب
- ۶۰۳ [۷۴] ۳. قلمرو آنچه با استصحاب ثابت می شود
- ۶۰۷ ۴. عمومیت جریان استصحاب
- ۶۱۳ [۷۵] ۵. تطبیقات
- ۶۱۳ ۱. استصحاب حکم معلق
- ۶۱۵ ۲. استصحاب تدریجی ها
- ۶۱۷ ۳. استصحاب کلی
- ۶۲۲ [۷۶] ۴. استصحاب در حالات شک در تقدم و تأخر
- ۶۳۳ [۷۷] ۵. استصحاب در حالات شک سببی و مسببی
- ۶۳۹ [۷۸] تعارض ادله
- ۶۴۰ ۱. تعارض میان ادله محرزه
- ۶۴۸ [۷۹] حکم اول: قاعده جمع عرفی

- ۶۵۷..... حکم دوم: قاعده تساقط هر دو متعارض
- ۶۶۴..... [۸۰] حکم سوم: قاعده ترجیح، به خاطر روایاتی خاص
- ۶۷۱..... حکم چهارم: قاعده تخییر ناشی از روایاتی خاص
- ۶۷۴..... [۸۱] ۲. تعارض میان اصول عملیه
- ۶۷۷..... ۳. تعارض میان دلیل‌های محرز و اصول عملی

WWW.KETABIR